

Hva skjer når rockegubbene og kulturskjerringene er borte?

Klubbene dør og festivalene er fulle av pensjonister – både på og foran scenen. Det kan bli både flaut og vondt, men vi må ta «den vanskelige praten»: Dagens modell for livemusikk virker ikke spesielt bærekraftig – verken kommersielt eller kunstnerisk. Som 1980-modell har undertegnede selv gått fra å være aspirant til å være fulltidsmedlem i Gubbeklubben Grei. Du ser færre og færre av oss på klubbkonserter. Tilsiget av ungt blod blant publikum er så lavt at gubbenes fravær tvinger disse spillestedene til å stenge dørene. Det kulturelle vakuemet virker til å fylles av enda flere 7-Eleven, Hennes & Mauritz og Starbucks-utsalg. Hurral!

Inntil videre ser du allikevel fortsatt oss i Gubbeklubben Grei på festival, der vi i stadig større grad gasser oss i gjenforeninger med den ene barndomsfavoritten etter den andre. Og festivalene elsker oss av flere årsaker: * Vi kjøper billetter på forhånd, siden vi ofte er avhengige av å planlegge. * Å se livemusikk er i aller høyeste grad en sosial aktivitet, så vi drar med oss venner. * Vi tåler å høre et par mokkaband i bakgrunnen, mens vi venter på at favorittartisten inntar scenen. * Og ikke minst: Vi drikker jævlig mye, når vi først slipper ut. Vi legger igjen så mange kroner i baren at det tangerer eller overgår summen vi har pungtet ut for selve billetten.

Forgubbingen foran konsertscenene er ikke i ferd med å snu – snarere tvert imot. Tromsøs sentrumsfestival Rakettnatt uttaler denne uka at de i større grad vil tilfredsstille «de voksne» festivalgjengerne. Neste års headliner for festivalen, som til nå har hatt fokus på dansbar musikk for et ungt publikum, er allerede klar: Et gjenforent Madrugada.

Denne bookingen er også dårlig nytt for Buktafestivalen, som er plassert kun et par kilometer unna. Hvilke folkekjære norske rockartister har de og andre lignende festivaler ikke booket én eller flere ganger allerede? Etter at Åge, «De fire store», Seigmen og Bigbang har gått av scenen er det ikke mange gamle travere igjen som kan garantere fullt hus og stormende jubel her til lands.

Og hvilke store, men kredible, indieband fra 80- og 90-tallet skal Øyafestivalen lokke med? Det tynnes ut også i disse rekene. Selv Festival-Norges flaggskip i Tøyenparken ble utsolgt rekordsent denne sommeren. Fremtidens konsertpublikum er minst like interessert i musikk som tidligere generasjoner, og de bruker flere minutter per dag med musikk på øret enn vi gjorde. De som daglig jobber med ungdom peker allikevel på en del fundamentale forskjeller på «dagens ungdom» og oss født på 60-, 70- og 80-tallet: * Å betale en god slant penger for å se en konsert er ganske ulogisk når man er vant med at musikk hovedsakelig er gratis. * Musikklyttingen foregår i større grad enn tidligere via headset, og er i mindre grad en sosial aktivitet. * Generasjon Z (nei, det er ikke mitt begrep) har vokst opp med mulighet til å skreddersy hvert sekund musikk de hører etter egne preferanser. * Og den største skandalen av dem alle: Unge i 2018 drikker mindre enn vi gjorde på samme alder!

I sum representerer dette på ingen måte noen fare for menneskeheten, men for konsertmarkedet i Norge og utland presenterer fremtiden en stor utfordring. Rekruttér, eller dø – for å parafrasere en aldrende mann som inntil videre lokker mange av oss i Gubbeklubben Grei ut på konsert. Samtidig har det blitt en moderne myte, at artister i fremtiden skal kompensere det økonomiske tapet null platesalg innebærer med større konsertinntekter. Når VG viser til at Dagny, som representerer toppsjiktet i Artist-Norge, taper penger på sin Europaturné – selv med 180.000 norske støttekrone i bunnen – er det på tide å drepe denne myten.

Så med fare for å låte som en dystopisk *doomsday prepper* lurur jeg på hva vi skal finne på før de siste oljedråpene fra musikkens gullalder er sugd opp, og folket har forlatt plattformene. Jeg bare spør.

KOMMENTAREN

HELGE SKOG
helge.skog@itromso.no • Telefon 916 68 889

For en jævla evighetsmaskin

ALBUM
DUMDUM BOYS
«Armer og bein»
(ohYeah! Records)

Mitt forhold til et av landets største rockband gjennom tidene har vært kronglet. Da den første EP-en og de to første skivene kom var jeg i slutten av tenårene og superfan.

Etter «Transit» (1992) dabbet interessen litt av, selv om jeg i ettertid har lyttet meg tilbake i katalogen deres og funnet spor av gull hele veien, der jeg attpåtil synes mange av de senere platene låter ufattelig mye bedre enn flere av de til helt enormt overproduerte skivene fra 25 år siden.

Men er man i tvil om DumDum Boys har det i seg, er det bare å se dem live. Der er de bestandig bra. Og de er irriterende uangriplige. De er supertighte, Prepple har alltid vært ekstremt tøff råttas som frontfigur som eier lokalet eller festivalmarka, og riffmeister Kjartan Kristiansen ser altså så uforskammet rockstar-cool ut at det nok kan ta drepen på

mang en tilårskommen rocker. Og de blir heller aldri teit på skive. Langt derifra.

«Armer og bein» er deres ellevte studioplate, og en fin tilvekst til den øvrige katalogen. Den åpner med et veldig Keifungt Kjartan-riff, før Prepple overtar showet, i slutten «Lange dager». Han synger fremdeles bra og viser ingen tegn til slitasje.

Hans register som vokalist synes jeg for øvrig er undervurdert, i den grad man kan kalle en av landets mest kjente og populære vokalister for det. For han har i seg både det røffe og bøllete, og synger etter hjertet og eget forgodtbefinnende, akkurat passe hest og grovskåret, men er også komfortabel med de ømmere og følsomme låtene.

«Armer og bein» er en fin miks av begge kategorier, der jeg er særlig svak for platas midtparti (vet i skrivende stund ikke hva som er A- og B-side), der vi får servert alle rettene. Den luftige, spretne og tilgjengelige poplåten «Full fyr» er knall, mens «Den perfekte stormen» er passe døs og sommerslapp, på en fin måte.

Låten som stjeler showet er «Frem fra glemselen». Bassriffet Aslak Dørum åpner med kunne vært Glouceifer på sitt mest fremoverlente, før det litt tynne og kvasse riflet til Kjartan sender den kontante og urtøffe rocklåten av gårde. Det sveipende refreng, med de dystopiske og selvfornedrede tekstlinjene, gir gåsehud hver

gang jeg hører det. Her synger Prepple fantastisk.

På slutten der, når han tilfører prefikset «selvmord» til «pakt», og presser det ut høyere enn det øvrige refreng, og roper at nevnte pakt gikk til helvete, tenker jeg at dette er det faen meg ingen andre enn dem som kunne ha gjort. Det er dessuten ingen som roper «Helvete» tøffere enn Prepple. «Hellvettøøø!», spytter han høvent og aggro. Helt nydelig.

Produksjonen er også veldig å applaudere, der ny mann i båten, Martin Hornveth, har vært med å skru. Det har han gjort med bravur, for det låter direkte utsøkt, og ironisk nok mye skarpere og kontant enn de gjorde den tidligere delen av karrieren deres.

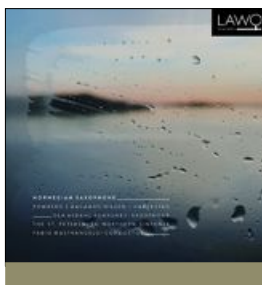
At han er mest kjent fra Jaga Jazzist bør uansett ikke skremme, ikke minst når man vet hvor mye rock det også bor i mannen. Hans bidrag i Springs-teen-bandet Asbury Park overgikk jo nesten Max Weinberg. Klokt valg av DumDum, dette.

Bergens Tidende-journalisten Frode Bjerkestrand skrev følgende i sin omtale av skiva «Ludium»: «Det må være utrolig artig å være så kreativ etter såpass mange år i bransjen».

Det var i 1994, altså for et kvart århundre siden. For en jævla evighetsmaskin av et band. Jeg tar gjerne ei ny skive om seks nye år.

EGON HOLSTAD
egon@itromso.no

Solid klassisk saxofon fra Rokkones

ALBUM
OLA ASDAHL ROKKONES - THE TALE OF TALIESIN
PETERSBURG NORTHERN SINFONIA
«Norwegian Saxophone» (Lawa)

Det er ikke noe tull når saksofonisten Ola Asdahl Rokkones gir ut si første klassiske plate.

Han sørger for at tre norske samtidsværk skrevet for saxofon og orkester for første gang er spilt inn. Han gjør det med et av Russlands fremste symfoniorkestre og den kanskje mest meritterte dirigenten som vir-

ker i Russland i dag.

«Norwegian Saxophone» er spilt inn i legendariske Lendok Studios i St. Petersburg med den italienskfødte dirigenten Fabio Mastrangelo og The St. Petersburg Northern Sinfonia.

«Norwegian Saxophone» er en utgivelse som kan bli stående som en milepæl i norsk samtidsmusikk.

Alle de tre storslåtte verkene på albumet er bestillingsverk skrevet for Rokkones: Martin Rombergs «The Tale of Taliesin», Torstein Aagaard-Nilens «Bør» og Kjell Habbestads «UN réve Norvégien».

Alle tre har til felles at de tar utgangspunkt i litterære tekster, og kan defineres som programmusikk, men der stopper også mye av likheten.

«The Tale of Taliesin» utforsker en keltisk legende i et tonespråk med røtter i fransk og russisk programmusikk fra begynnelsen av 1900-tallet, men også med transformasjoner til et mer samtidig tonespråk.

Aagaard-Nilsen tar utgangspunkt i Stein Mehrens dikt

«Bør» fra samlinga «Det andre lyset» (1989). Han søker både ei gjenskaping og utvidning av diktets tre strofer. Gjennom det utforskes både soloinstrumentet, orkesterets strykere og hvordan disse to elementene forholder seg til hverandre som billedskapere i musikken.

Med «UN réve Norvégien» føyer Habbestad seg inn i ei rekke med komponister som har latt seg inspirere av middelaldereposet «Draumkvædet». Musikalsk sett favner Habbestad vidt, fra impresjonisme og tolvtoneskala til elementer fra folkloristisk musikk.

Samla sett gir de tre verkene et svært godt utgangspunkt for å presentere saksofonen som soloinstrument i en klassisk sammenheng. Og Ola Rokkones spiller godt. Presist og fintfølelse gir han verka et personlig preg med sine tolkninger.

HELGE MATLAND
helge.matland@itromso.no